

Yttrande från Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Bakgrund

En före detta deltagare vid Nyköpings folkhögskola har den 13 januari 2021 anmält skolan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR). Anmälan gäller folkhögskolans beslut om avskiljande. Anmälaren beskriver att hens studier gick bra höstterminen 2019, men under vårterminen 2020 hade hen hög frånvaro, för vilket det fanns skäl. Hen beskriver också att hen upplevde vissa svårigheter när det gällde att kommunicera med de andra deltagarna.

På ett möte den 17 juni 2020 med den tidigare deltagaren, kursansvarig lärare och biträdande rektor presenterade skolan villkor för att anmälaren skulle få fortsätta på utbildningen. Anmälaren uppmanades att skriva under på att hen godtog villkoren, vilket hen gjorde. Hen uppger för FSR att hen inte förstod den fulla innebörden av villkoren.

Höstterminen 2020 hamnar anmälaren efter i studierna, som hen upplevde saknade struktur, och hen får också svårt med kommunikationen med kursansvarig lärare och kurskamrater. På ett möte den 3 december 2020 med anmälaren, kurator, biträdande rektor och rektor angav skolan att anmälaren brutit mot villkorsdokumentet. Hen ombads kommentera en rad påståenden och gav kommentarer, men rektor meddelade att hen kommer bli avskild på grund av bristande närvaro och kommunikation. Anmälaren menar att hens bristande närvaro och kommunikation berodde på brister i skolans verksamhet och på att hen har en funktionsnedsättning.

Anmälaren vill fortsätta på skolan och överklagade rektors beslut till skolans styrelse, som avslog överklagandet. Den tidigare deltagaren ifrågasätter att styrelsen inte hörde hen inför beslut då styrelsen hörde företrädare för skolan.

Av skolans underlag till FSR framgår att anmälares höga frånvaro under vårterminen 2020 inverkade negativt på övriga deltagares möjlighet att genomföra moment som byggde på samarbete. Ett särskilt kursupplägg togs fram som möjliggjorde att hen slutförde terminens studier. Inför höstterminen 2020 antogs anmälaren med vissa villkor.

Av villkoren framgick bland annat att skolan inte kan erbjuda mer flexibla närvarokrav på aktuell utbildning. Skolan gav anmälaren kuratorstöd, vilket var avsett att vara en form av anpassning och att ge hen en plattform för att kunna diskutera eventuella andra anpassningar. Under höstterminen 2020 påtalade anmälaren inte några behov av anpassningar. Biträdande rektors roll var i detta sammanhang att kontrollera att hen följde villkoren för att få fortsätta på utbildningen.

När anmälaren under höstterminen 2020 återigen fick hög frånvaro försökte skolan genomföra insatser för att hitta lösningar, men hen uteblev från inplanerade insatser utan att meddela sig. Rektor avsåg då att avskilja hen, men under samtalet ändrades beslutet till en två veckor lång avstängning under utredning. Under den tiden skulle anmälaren få inkomma med förklaringar till sin frånvaro. Skolan fick en beskrivning från hen av varför hen varit frånvarande. Skolan kom fram till att hen brutit mot det överenskomna villkoret om närvaro och därför skulle avskiljas från sina studier.

Anmälaren överklagade beslutet till styrelsen, som avslag överklagan den 7 januari 2021. Skälen för beslutet om avslag framgår inte av styrelsens protokoll. Däremot framgår att styrelsen inför beslutet tog del av skriftliga inlagor från anmälaren och skolan samt muntligt hörde rektor, kurator och kursansvarig lärare. I skolans redogörelse till FSR framgår att styrelsens ordförande inför styrelsebeslutet haft telefonsamtal med en anhörig till anmälaren om ärendet.

Av skolans studeranderättsliga rutiner framgår att varning utdelas av rektor eller biträdande rektor bland annat om deltagaren har brutit mot skolans regler. När varningen delas ut ska en skriftlig och tidsbestämd överenskommelse tas fram, vilken ska följas upp. Avskiljning kan ske till exempel när varningen inte leder till förändring.

Anmälaren har beretts tillfälle att kommentera skolans underlag och vidhåller sin uppfattning.

Bedömning

FSR framhåller inledningsvis att folkbildningen avser att skapa delaktighet och möjlighet till ett lärande för alla oavsett förutsättningar. Folkhögskolornas styrka ligger i att möta varje person och anpassa studierna utifrån deltagares unika förutsättningar och behov. Nyköpings folkhögskola har framfört vikten av en hög närvaro på den aktuella

utbildningen. FSR bedömer att närvarokravet är skäligt. Möte och lärande i grupp är en del av folkhögskolepedagogiken generellt och av särskild betydelse på aktuell utbildning. Anmälaren menar att skolan brustit i att göra anpassningar till hens funktionsnedsättning. FSR vill framhålla vikten av anpassningar. Av det inkomna underlaget framgår att anmälaren har fått en villkorad antagning. FSR noterar att endast deltagaren och inte en representant för skolan har undertecknat villkorsdokumentet. FSR anser inte att en villkorad antagning på ett tydligt sätt kan utgöra en anpassning till hens funktionsnedsättning. Det är viktigt att gjorda anpassningar finns dokumenterade, i synnerhet som anmälaren har behov av tydlighet och struktur. FSR bedömer inte vilka anpassningar som hade varit lämpliga. FSR utreder om aktuella beslut fattats i enlighet med folkhögskolans regelverk.

Folkhögskolan framhåller att utbildningen är för vuxna. FSR vill poängtera vikten av att kommunikation med myndiga deltagare sker just med deltagaren och inte med anhöriga, om inte en fullmakt har upprättats. FSR är kritiskt till att kommunikationen inte fullt ut har skett direkt med deltagaren.

Anmälaren har framfört att styrelsen inte har hört hen utan endast skolan. FSR är kritiskt till att styrelsen vid sitt sammanträde hörde flera företrädare för skolan men inte hörde anmälaren. FSR noterar också att grunderna för avskiljandet borde ha framgått av styrelseprotokollet.

FSR konstaterar att skolan har följt sina regler avseende disciplinära åtgärder. Det är ostridigt att anmälaren inte har följt de villkor som hen undertecknat för att få fortsätta på utbildningen. FSR ser allvarligt på uppgiften om att hen inte fullt ut förstått villkoren. FSR noterar att biträdande rektor enligt den villkorade antagningen skulle ha en uppföljning med deltagaren varannan vecka, vilket inte har skett. FSR är kritiskt till att villkoren inte har följts fullt ut av skolan. Det är viktigt att folkhögskolor strävar efter att säkerställa att deltagare förstår innebörden i skolans åtgärder, och om de ändras bör det tydligt meddelas.

Avslutningsvis ser FSR positivt på att skolan har tagit ärendet på allvar, har reflekterat över händelserna och formulerat åtgärder för att förebygga liknande situationer.

Rekommendationer

FSR rekommenderar Nyköpings folkhögskola att

- dokumentera anpassningar i utbildningen för individens behov
- kommunicera direkt med myndiga deltagare och inte via deltagares anhöriga, samt
- själva följa villkorsdokument som upprättats med en deltagare.

Detta yttrande har beslutats av Anna Medin (ordförande), Anders A Aronsson (RIO), Robert Uitto (SKR) samt Lars-Håkan Bild och Erik Isaksson (studeranderepresentanter). Föredragande har varit Anna Göthner (Folkbildningsrådet).

För Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Anna Medin

Anna Göthner